

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

Ministry of Health
Public Health Services
Department of Community Genetics
National Newborn Screening Program

משרד הבריאות
שירותי בריאות הציבור
המחלקה לגנטיקה קהילתית
התוכנית הארצית לבדיקות סקר ביילודים

דף מידע להורים לגבי בקשה לבדיקה חוזרת עבור תת-תריסיות ראשונית מלידה

הורה יקר,

במדינת ישראל מזה עשרות שנים, כמו ברוב מדינות העולם, קיימת תוכנית ארצית לבדיקות סקירה ביילודים. 4 טיפות דם מעקב הרגל של כל יילוד נספג על גבי נייר מיוחד הנשלח למעבדה מרכזית של משרד הבריאות. במעבדה מבצעים בדיקות עבור מחלות שחשוב לאתרן בשבועות הראשונים לחיים. תינוקות חולים, בימים הראשונים לחיים, נראים בריאים כמו כל תינוק אחר. גילוי וטיפול מוקדם יכולים למנוע את התפתחות סימני המחלה. בדיקת הסקירה הראשונית **אינה סופית ואינה אבחנתית !!! על פי הניסיון שצברנו, מעל ל-70% מהבדיקות החוזרות עבור תת-תריסיות מקבלות בסופו של תהליך תוצאה תקינה ובזה מסתיים התהליך!** רק במקרים בודדים מופנים ההורים לבירור נוסף אצל רופא מומחה.

תוצאת בדיקת המעבדה יכולה להיות תקינה, גבולית, מוגברת או חריגה. כאשר מתקבלת תוצאה שאינה תקינה (גבולית, מוגברת או חריגה) מתקבלת החלטה על דרך המשך המעקב. במקרה והתוצאה חריגה מאד והסבירות גבוהה כי אכן קיימת מחלה ביילוד הנבדק, יוצרים קשר ישירות עם ההורים ואלה מופנים מיידית למיון ילדים או לרופא מומחה אנדוקרינולוגית ילדים. במקרה והתוצאה היא רק גבולית או מוגברת, כמו במקרה של תינוק, נשלחת בקשה לביצוע בדיקה חוזרת באמצעות לשכת הבריאות וטיפת החלב באזור מגורכם. הבדיקה החוזרת נשלחת למעבדה, ברוב המקרים באמצעות הדואר. ביכולתך לזרז המשלוח על ידי הבאת הבדיקה למחלקת יילודים של בית חולים קרוב משם אנו אוספים בדיקות בכל יום. קיימת גם האפשרות לבצע בדיקה אבחנתית במסגרת קופת החולים (אצל רופא הילדים שלכם). בדיקת TSH (תירוטרופין) ובדיקת FT4 (תירוקסין חופשי) בדם ורידי. יש לשים לב כי ערכי הנורמה בקופת חולים שונים מאלה שבוצעו בבדיקת הסקירה (דם מלא לעומת דם ורידי). במקרה ובוצעה הבדיקה במסגרת קופת החולים יש לשלוח עותק של התוצאות לטיפת החלב אליה זומנתם.

במרבית המקרים של תת-תריסיות ראשונית, הערך של ה-TSH גבוה מ-100 mIU/L כבר בבדיקה הראשונה. אצלם גם רמת TT₄ (תירוקסין כללי) נמוכה מ-5 µg/dl (µg%). אנו מאתרים גם תינוקות עם רמת TSH שהיא אומנם גבוהה מהנורמה ונשארת כך גם בבדיקות החוזרות אך אינה עולה מעל לערך של 40 mIU/L. אלה מופנים למעקב במסגרת קופת החולים ומרביתם אומנם נכנסים למעקב מסוים ואף טיפול אך הממצאים יתכן ויחלפו עם הגיל (תת-תריסיות חולפת).

עד קבלת התשובה לבדיקה החוזרת יש להמשיך הטיפול הרגיל והמתוכנן לתינוק/ת! לתשומת לבך, למעבדה נדרשים עד 3 ימי עבודה לביצוע הבדיקה. את התשובה לבדיקה החוזרת ניתן לקבל באמצעות לשכת הבריאות או טיפת החלב דרכן התבצעה נטילת הדם עבור הבדיקה החוזרת.